

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

3 декември 2019 година *

„Жалба за отмяна — Сближаване на законодателствата — Директива (ЕС) 2017/853 — Контрол на придобиването и притежаването на оръжие — Валидност — Правно основание — Член 114 ДФЕС — Изменение на съществуваща директива — Принцип на пропорционалност — Липса на оценка на въздействието — Засягане на правото на собственост — Пропорционалност на приетите мерки — Мерки, създаващи пречки във вътрешния пазар — Принцип на правна сигурност — Принцип на защита на оправданите правни очаквания — Мерки, задължаващи държавите членки да приемат законодателство с обратно действие — Принцип на недопускане на дискриминация — Дерогация за Конфедерация Швейцария — Дискриминация, засягаща държави — членки на Европейския съюз, или държави — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), различни от тази държава“

По дело C-482/17

с предмет жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС, подадена на 9 август 2017 г.,

Чешка република, за която се явяват М. Smolek, О. Serdula и J. Vlácil, в качеството на представители,

жалбоподател,

подпомагана от:

Унгария, за която се явяват М. Z. Fehér, G. Koós et G. Tornyai, в качеството на представители,

Република Полша, за която се явяват В. Majczyna, М. Wiącek и D. Lutostańska, в качеството на представители,

встъпили страни,

срещу

Европейски парламент, за който се явяват О. Hrstková Šolcová и R. van de Westelaken, в качеството на представители,

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват първоначално А. Westerhof Löfflerová, Е. Moro и М. Chavier, а впоследствие А. Westerhof Löfflerová и М. Chavier в качеството на представители,

ответници,

* Език на производството: чешки.

ПОДПОМАГАНИ ОТ:

Френска република, за която се явяват А. Daly, Е. de Moustier, R. Coesme и D. Colas, в качеството на представители,

Европейска комисия, за която се явяват М. Šimerdová, Й. Г. Маринова и Е. Kružíková, в качеството на представители,

встъпили страни,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, R. Silva de Lapuerta, заместник-председател, Ал. Арабаджиев (докладчик), А. Prechal, М. Vilaras, М. Safjan и I. Jarukaitis, председатели на състави, Т. von Danwitz, С. Toader, D. Šváby и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: Е. Sharpston,

секретар: С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 5 март 2019 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 април 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 В жалбата си Чешката република посочва като главно искане отмяната на Директива (ЕС) 2017/853 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 година за изменение на Директива 91/477/ЕИО на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 137, 2017 г., стр. 22, наричана по-нататък „обжалваната директива“), а при условията на евентуалност — частичната отмяна на член 1, точки 6, 7 и 19 от тази директива.

Правна уредба

Директива 91/477/ЕИО

- 2 Съгласно съображения първо до пето от Директива 91/477/ЕИО на Съвета от 18 юни 1991 година относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие (ОВ L 256, 1991 г., стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 10, стр. 233):

„като има предвид, че член 8а от Договора предвижда вътрешният пазар да бъде изграден най-късно до 31 декември 1992 г.; като има предвид, че вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали се осигурява съгласно разпоредбите на договора;

като има предвид, че по време на заседанието си, проведено във Фонтенбло на 25 и 26 юни 1984 г., Европейският съвет определи изрично като своя цел премахването на всички полицейски и митнически формалности на вътрешните граници на Общността;

като има предвид, че пълното премахване на проверките и формалностите по вътрешните граници на Общността предполага, че трябва да бъдат изпълнени някои основни условия; като има предвид, че Комисията посочва в своята „Бяла книга — Завършване на изграждането на вътрешния пазар“, че премахването на проверките на безопасността на превозваните предмети и хора предполага също сближаване на законодателствата относно оръжията;

като има предвид, че премахването на проверките по вътрешните граници на Общността относно притежаването на оръжие налага необходимостта от ефикасно законодателство, което да позволява контрола във вътрешността на държавите членки върху придобиването и притежаването на огнестрелно оръжие и върху пренасянето му в друга държава членка; като има предвид, че поради това системните проверки по вътрешните граници на Общността трябва да се премахнат;

като има предвид, че това законодателство ще породи по-голямо взаимно доверие между държавите членки в областта на опазването на безопасността на лицата, доколкото тя е залегнала в частично хармонизираните законодателства; като има предвид, че за тази цел следва да се предвидят категории огнестрелни оръжия, чието придобиване и притежание от частни лица да бъде или забранено или да подлежи на разрешителен режим или на деклариране [...]“.

- 3 Част II от приложение I към Директива 91/477 предвижда категориите огнестрелни оръжия А, В, С и D. Член 6 от тази директива забранява по принцип придобиването и притежаването на оръжия от категория А, член 7 изисква за оръжията от категория В да бъде получено разрешение, а член 8 установява задължение за деклариране на оръжия от категория С. Член 5 определя условията, които трябва да се изпълнят от лицата, желаещи да придобият или притежават огнестрелно оръжие, а в глава 3 членове 11—14 установяват формалностите, които се изискват за движението на оръжия между държавите членки.

Директива 2008/51/ЕО

- 4 Директива 2008/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година за изменение на Директива 91/477 (ОВ L 179, 2008 г., стр. 5) изменя последната директива, по-специално за да включи в правото на Съюза на Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност, подписан от името на Европейската общност от Комисията на 16 януари 2002 г. в съответствие с Решение 2001/748/ЕО на Съвета от 16 октомври 2001 г. (ОВ L 280, 2001 г., стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 164).
- 5 Сред внесените изменения е създаването на подробни изисквания относно маркировката и регистрацията на огнестрелните оръжия в член 4 от Директива 91/477, изменена с Директива 2008/51, и хармонизирането на правилата за дезактивиране на огнестрелните оръжия в част III, втора алинея от приложение I към тази директива, изменена. С Директива 2008/51 в член 17 от Директива 91/477 се добавя и задължението на Комисията да представи не по-късно от 28 юли 2015 г. доклад на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз за положението, което произтича от прилагането на тази директива, придружен при необходимост от предложения.
- 6 На това основание е прието съобщението на Комисията до Съвета и до Европейския парламент от 21 октомври 2013 г., озаглавено „Огнестрелните оръжия и вътрешната сигурност на ЕС: защита на гражданите и спиране на незаконния трафик“ (СОМ(2013) 716 окончателен), в което

се описват някои свързани с огнестрелните оръжия проблеми в Европейския съюз и се обявява, че ще бъдат осъществени поредица от проучвания и консултации със заинтересованите страни, след което при нужда ще бъде представено законодателно предложение.

- 7 С публикуването на доклада на Комисията до Съвета и до Европейския парламент от 18 ноември 2015 г., озаглавен „Оценка в рамките на REFIT на Директива 91/477, изменена с Директива 2008/51“ (СОМ(2015) 751 окончателен) (наричана по-нататък „оценката REFIT“), Комисията приключва анализа си за прилагането на Директива 91/477 и прилага към него Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета от 18 ноември 2015 година за изменение на Директива 91/477 (СОМ(2015) 750 окончателен), което съдържа изложение на мотивите и се превръща в обжалваната директива.

Обжалваната директива

- 8 Съображения 1, 2, 6, 9, 15, 20, 21, 23, 27, 33 и 36 от обжалваната директива гласят:

„(1) С [Директива 91/477] се въведе съпътстваща мярка за вътрешния пазар. С нея беше установено равновесие между, от една страна, ангажимента за осигуряване на известна свобода на движение за някои огнестрелни оръжия и техни основни компоненти в рамките на Съюза и от друга страна, необходимостта тази свобода да се контролира чрез въвеждане на гаранции за сигурност, подходящи за тези продукти.

(2) Необходимо е някои аспекти на [Директива 91/477] да бъдат допълнително подобрени по пропорционален начин, за да се обърне внимание на злоупотребата с огнестрелни оръжия за престъпни цели, и като се имат предвид неотдашните терористични актове. В тази връзка Комисията призова в съобщението си от 28 април 2015 г., озаглавено „Европейска програма за сигурност“, за преразглеждане на тази директива и за общ подход към дезактивирането на огнестрелните оръжия с цел недопускане на въвеждането им отново в употреба и използването им от лица с престъпни намерения.

[...]

(6) С цел да се увеличи проследимостта на всички огнестрелни оръжия и основни компоненти и да се улесни свободното им движение, тези продукти следва да бъдат обозначени с ясна, постоянна и уникална маркировка и регистрирани в системите за регистриране на данни в държавите членки.

[...]

(9) С оглед на опасния характер и дълготрайността на огнестрелните оръжия и на основните компоненти, за да се гарантира, че компетентните органи могат да проследяват огнестрелни оръжия и основни компоненти за целите на административното и наказателното производство, и като се вземе предвид националното процесуално право, е необходимо записите в системите за регистриране на данни да се съхраняват за срок от 30 години след унищожаването на съответните огнестрелни оръжия или основни компоненти. Достъпът до тези записи и всички свързани с тях лични данни следва да бъде ограничен до компетентните органи и следва да бъде разрешен само до 10 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти за целите на издаването или отнемането на разрешения или за целите на митническото производство, включително евентуалното налагане на административни наказания, и до 30 години след унищожаването на съответното огнестрелно оръжие или на съответните основни компоненти, когато достъпът е необходим за прилагането на наказателното право.

[...]

- (15) По отношение на най-опасните огнестрелни оръжия в [Директива 91/477] следва да бъдат въведени по-строги правила с цел да се гарантира, че придобиването, притежаването или търговията с тези огнестрелни оръжия, с някои ограничени и надлежно обосновани изключения, не са разрешени. В случай на неспазване на тези правила държавите членки следва да предприемат всички подходящи мерки, които биха могли да включват отнемане на тези огнестрелни оръжия.

[...]

- (20) Рискът от видоизменянето на акустични оръжия и на други видове оръжия, изстрелващи халосни патрони, в действителни огнестрелни оръжия е голям. Поради това е от съществено значение да бъде разрешен проблемът с такива видоизменени оръжия, използвани за извършването на престъпления, по-специално като те бъдат включени в приложното поле на [Директива 91/477]. Освен това, за да се избегне рискът от произвеждането на предупредителните и сигналните оръжия по такъв начин, който да позволява видоизменянето им така, че да произвеждат изстрел с куршум или снаряд чрез действието на взривно вещество, Комисията следва да приеме технически спецификации с цел да се гарантира, че не могат да бъдат видоизменени по такъв начин.

- (21) Като се отчита високият риск от въвеждане отново в употреба на неправилно дезактивирани огнестрелни оръжия и с цел повишаване на сигурността в целия Съюз, такива огнестрелни оръжия следва да попадат в приложното поле на [Директива 91/477].

[...]

- (23) Някои полуавтоматични огнестрелни оръжия могат лесно да бъдат видоизменени в автоматични огнестрелни оръжия и така да представляват заплаха за сигурността. Дори и да не е налице такова видоизменяне, някои полуавтоматични огнестрелни оръжия биха могли да бъдат много опасни, когато капацитетът по отношение на броя на патроните, които съдържат, е голям. Поради това полуавтоматичните огнестрелни оръжия с несменяем пълнител, позволяващ изстрелването на голям брой патрони, както и полуавтоматичните огнестрелни оръжия със сменяем пълнител с голям капацитет, следва да бъдат забранени за гражданска употреба. Самата възможност за поставяне на пълнител с капацитет над 10 патрона при дългоцевните огнестрелни оръжия и над 20 патрона при късоцевните огнестрелни оръжия не е определяща за класификацията на огнестрелното оръжие в определена категория.

[...]

- (27) Когато държавите членки имат национална правна уредба относно антични оръжия, тези оръжия не попадат в приложното поле на [Директива 91/477]. Репродукциите на антични оръжия обаче нямат същото историческо значение или няма такъв исторически интерес към тях и могат да бъдат произведени чрез използване на модерни техники, които могат да подобрят тяхната дълготрайност и точност. Поради това такива репродукции следва да бъдат включени в приложното поле на [Директива 91/477]. [Директива 91/477] не се прилага за други изделия, като еърсофт устройства, които не съответстват на определението за огнестрелно оръжие и поради това не са уредени в посочената директива.

[...]

(33) Доколкото целите на настоящата директива не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 [ДЕС]. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

[...]

(36) По отношение на Швейцария настоящата директива и [Директива 91/477] представляват развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген [ОВ L 53, 2008 г., стр. 52], които попадат в областта, посочена в член 1 от Решение 1999/437/ЕО [на Съвета от 17 май 1999 година относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 1999 г.; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 120)], във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета [от 28 януари 2008 година за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 2008 г., стр. 1)]“.

9 Съгласно член 1, точка 6 от обжалваната директива:

„Членове 5 и 6 се заменят със следното:

„Член 5

[...]

3. Държавите членки гарантират, че разрешителното за придобиване и разрешителното за притежаване на огнестрелно оръжие, класифицирано в категория В, се отнема, ако се установи, че лицето, на което е издадено разрешителното, притежава пълнител, който може да се постави на полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване или на полуавтоматични многозарядни огнестрелни оръжия, които:

а) могат да поберат повече от 20 патрона; или

б) в случай на дългоцевни огнестрелни оръжия — могат да поберат повече от 10 патрона,

освен ако на съответното лице е издадено разрешително съгласно член 6 или разрешително, което е потвърдено, подновено или удължено съгласно член 7, параграф 4а.

[...]

Член 6

1. Без да се засягат разпоредбите на член 2, параграф 2, държавите членки предприемат всички необходими мерки за забрана на придобиването и притежаването на огнестрелните оръжия, основните компоненти и боеприпасите, класифицирани в категория А. Те гарантират, че огнестрелните оръжия, основните компоненти и боеприпасите, държани незаконно в нарушение на тази забрана, се отнемат.

2. За защита на сигурността на критичната инфраструктура, търговското корабоплаване, особено ценните конвои и чувствителните обекти, както и за цели, свързани с национална отбрана, образователни, културни, научноизследователски и исторически цели, и без да се засягат разпоредбите на параграф 1, националните компетентни органи в отделни случаи, по изключение и при надлежно обосноваване, издават разрешителни за огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, когато това не противоречи на обществената сигурност или обществения ред.

3. Държавите членки могат да изберат в специални и надлежно обосновани отделни случаи по изключение да издават разрешителни на колекционери за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност, включително като се докаже на националните компетентни органи, че са взети мерки за справяне с всякакви рискове за обществената сигурност или обществения ред, както и че съответните огнестрелни оръжия, основни компоненти или боеприпаси се съхраняват при ниво на сигурност, което е пропорционално на рисковете, свързани с неразрешения достъп до такива изделия.

Държавите членки гарантират, че колекционерите, получили разрешително съгласно първата алинея от настоящия параграф, могат да бъдат идентифицирани в системите за регистриране на данни, посочени в член 4. От получилите разрешително колекционери се изисква да водят регистър на всички огнестрелни оръжия, които притежават и които са класифицирани в категория А, като регистърът трябва да бъде достъпен за националните компетентни органи. Държавите членки създават подходяща система за мониторинг по отношение на получилите разрешително колекционери, като отчитат всички относими фактори.

4. Държавите членки могат да разрешат на оръжейниците или на оръжейните посредници, в съответното им професионално качество, да придобиват, произвеждат, дезактивират, ремонтират, доставят, предават и притежават огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност.

5. Държавите членки могат да разрешат на музеи да придобиват и притежават огнестрелни оръжия, основни компоненти и боеприпаси, класифицирани в категория А, при спазване на строги условия за сигурност.

6. Държавите членки могат да разрешат на практикуващи спортна стрелба да придобиват и притежават полуавтоматични огнестрелни оръжия, класифицирани в категория А, точки 6 или 7, при спазване на следните условия:

- a) задоволителна оценка на относимата информация, произтичаща от прилагането на член 5, параграф 2;
- б) представяне на доказателство, че съответният практикуващ спортна стрелба активно тренира с цел участие или участва в състезания по стрелба, признати от официално призната организация по спортна стрелба в съответната държава членка или от международно утвърдена и официално призната федерация по спортна стрелба; и

- в) представяне на удостоверение от официално призната организация по спортна стрелба, в което се потвърждава, че:
- i) практикуващият спортна стрелба е член на клуб по спортна стрелба и редовно практикува спортна стрелба в него от поне 12 месеца, и
 - ii) съответното огнестрелно оръжие отговаря на спецификациите, които се изискват за дадена дисциплина в спортната стрелба, призната от международно утвърдена и официално призната федерация по спортна стрелба.

По отношение на огнестрелни оръжия, класифицирани в категория А, точка 6, държавите членки, които прилагат военна система, основана на обща наборна служба, и които през последните 50 години са прилагали система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията след изпълнение на военните им задължения, могат да дадат разрешително на такива лица в качеството им на практикуващи спортна стрелба, да задържат едно огнестрелно оръжие, използвано по време на задължителната военна служба. Съответният публичен орган преобразува тези огнестрелни оръжия в полуавтоматични огнестрелни оръжия и извършва периодични проверки дали лицата, използващи такива огнестрелни оръжия, не представляват риск за обществената сигурност. Прилагат се разпоредбите, посочени в букви а), б) и в) от първа алинея.

7. Разрешенията, издадени съгласно настоящия член, се преразглеждат периодично на интервали, които не надвишават пет години“.

10 Член 1, точка 7 от тази директива предвижда:

„Член 7 се изменя, както следва:

[...]

б) вмъква се следният параграф:

„4а Държавите членки могат да вземат решение да потвърдят, подновят или удължат разрешителни за полуавтоматични огнестрелни оръжия, класифицирани в точки 6, 7 или 8 от категория А, за огнестрелно оръжие, което е било класифицирано в категория В, и което е било законно придобито и регистрирано преди 13 юни 2017 г. при спазване на другите условия, определени в настоящата директива. Освен това държавите членки могат да позволят такива огнестрелни оръжия да бъдат придобивани от други лица, получили разрешително от държавите членки в съответствие с настоящата директива, както е изменена с [обжалваната директива]“.

11 Член 1, точка 13 от обжалваната директива предвижда:

„Член 12, параграф 2 се изменя, както следва:

[...]

б) трета алинея се заменя със следното:

„Въпреки това тази дерогация не се прилага за пътуванията към държава членка, в която съгласно член 8, параграф 3, е забранено придобиването и притежаването на съответното огнестрелно оръжие или в която има разрешителен режим за него. В този случай това се отбелязва изрично в европейския паспорт за огнестрелно оръжие. Държавите членки могат да откажат също така прилагането на дерогацията по отношение на огнестрелни оръжия,

класифицирани в категория А, за които е издадено разрешително съгласно член 6, параграф 6, или разрешителното за които е било потвърдено, подновено или удължено съгласно член 7, параграф 4а“.

- 12 Член 1, точка 19 от обжалваната директива изменя част II от приложение I към Директива 91/477 по следния начин:

„[...]

ii) в категория А се добавят следните точки:

- „6. Автоматичните огнестрелни оръжия, които са видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия, без да се засяга член 7, параграф 4а.
7. Всяко от следните полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване:
- а) късоцевните огнестрелни оръжия, които могат да изстрелват повече от 21 патрона без презареждане, ако:
 - i) пълнител с капацитет над 20 патрона е част от огнестрелното оръжие; или
 - ii) към него е добавен сменяем пълнител с капацитет над 20 патрона;
 - б) дългоцевните огнестрелни оръжия, които могат да изстрелват повече от 11 патрона без презареждане, ако:
 - i) пълнител с капацитет над 10 патрона е част от огнестрелното оръжие; или
 - ii) към него е добавен сменяем пълнител с капацитет над 10 патрона.
8. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия (тоест огнестрелни оръжия, които първоначално са били предназначени за стрелба от рамо), чиято дължина може да бъде сведена под 60 cm без загуба на функционалност чрез сгъващ се или телескопичен приклад или чрез приклад, който може да бъде отстранен без използване на инструменти.
9. Всяко огнестрелно оръжие в тази категория, което е било видоизменено в изстрелващо халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически изделия, или в салютно или акустично оръжие“.

[...]

iv) категория С се заменя със следното:

„Категория С — Огнестрелни оръжия и други оръжия, подлежащи на деклариране

[...]

3. Дългоцевните полуавтоматични огнестрелни оръжия, различни от изброените в категория А или В.

[...]

5. Всяко огнестрелно оръжие в тази категория, което е било видоизменено в изстрелващо халосни патрони, патрони с дразнещи вещества, други активни вещества или пиротехнически изделия, или в салютно или акустично оръжие.
6. Огнестрелните оръжия, класифицирани в категория А или В или настоящата категория, дезактивирани в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2403.

[...]“.

v) категория D се заличава;

[...]“.

Междуинституционалното споразумение

- 13 Точки 12—18 от Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 2016 г., стр. 1, наричано по-нататък „Междуинституционалното споразумение“) се отнасят до оценката на въздействието, като в точки 12—15 се предвижда следното:

„12. Трите институции са единодушни за положителния принос, който оценките на въздействието имат за подобряване на качеството на законодателството на Съюза.

Оценките на въздействието са инструмент, който помага на трите институции да вземат добре информирани решения, а не са заместител на политическите решения в рамките на демократичния процес на вземане на решения. Оценките на въздействието не трябва да водят до необосновано забавяне на законодателния процес или да засягат способността на съзаконодателя да предлага изменения.

Оценките на въздействието следва да разглеждат наличието на даден проблем, неговия мащаб и последиците от него, както и въпроса дали са необходими или не действия от страна на Съюза. Те следва да посочват алтернативните решения, а когато е възможно — потенциалните краткосрочни и дългосрочни разходи и ползи, чрез интегрирана и балансирана оценка на икономическите, екологичните и социалните последици и посредством използването на качествени и количествени анализи. Принципите на субсидиарност и пропорционалност следва да се спазват в пълна степен, както и основните права. Оценките на въздействието следва да разглеждат още, когато е възможно, „цената на отказа от Европа“ и последиците от различните варианти за конкурентоспособността и административната тежест, като се обръща специално внимание на [малките и средните предприятия (МСП)] („мисли първо за по-малките“), цифровите аспекти и териториалното въздействие. Оценките на въздействието следва да се основават на точна, обективна и пълна информация и следва да са пропорционални по отношение на своя обхват и своята насоченост.

13. Комисията ще извършва оценки на въздействието на своите законодателни [...] инициативи, [...], за които се очаква да окажат значително икономическо, екологично или социално въздействие. Инициативите, включени в работната програма на Комисията или в съвместната декларация, по правило ще се придружават от оценка на въздействието.

В рамките на своя вътрешен процес на оценка на въздействието Комисията ще провежда възможно най-широки консултации. Комитетът за регулаторен контрол към Комисията ще извършва обективна проверка на качеството на нейните оценки на въздействието. Окончателните резултати от оценките на въздействието ще се предоставят на [Парламента], Съвета и националните парламенти и ще се оповестяват публично заедно със становището(ата) на Комитета за регулаторен контрол при приемането на инициативата на Комисията.

14. При разглеждането на законодателните предложения на Комисията [Парламентът] и Съветът ще вземат изцяло предвид извършените от Комисията оценки на въздействието. Затова оценките на въздействието се представят по такъв начин, че да се улесни разглеждането от [Парламента] и Съвета на вариантите, избрани от Комисията.
15. Когато решат, че това е целесъобразно и необходимо за законодателния процес, [Парламентът] и Съветът ще извършват оценки на въздействието във връзка със свои съществени изменения на съответно предложение на Комисията. По принцип

[Парламентът] и Съветът ще използват оценката на въздействието, извършена от Комисията, като отправна точка за своята по-нататъшна работа. Определението за това какво е „съществено“ изменение, следва да се установява от съответната институция“.

Искания на страните и производство пред Съда

14 Чешката република иска от Съда:

- като главно искане, да отмени обжалваната директива, както и да осъди Парламента и Съвета да заплатят съдебните разноски, или
- при условията на евентуалност,
 - да отмени член 1, точка 6 от обжалваната директива, доколкото с него в Директива 91/477 се въвежда член 5, параграф 3 и член 6, параграф 6, втора алинея,
 - да отмени член 1, точка 7 от обжалваната директива, доколкото с него в Директива 91/477 се въвежда член 7, параграф 4а,
 - отмени член 1, точка 19 от обжалваната директива, в частта му, с която:
 - в част II от приложение I към Директива 91/477 с него се въвеждат точки 6—8 от категория А,
 - в част II от приложение I с него се изменя категория В;
 - в част II от приложение I с него се въвежда точка 6 от категория С,
 - с него се изменя част III от същото приложение I, както и
 - да осъди Парламента и Съвета да заплатят съдебните разноски.

15 Парламентът и Съветът (за който това е главно искане) искат Съдът да отхвърли жалбата и да осъди Чешката република да заплати съдебните разноски. При условията на евентуалност, в случай че Съдът отмени обжалваната директива, Съветът иска от Съда да разпореди запазването на последиците му за достатъчно дълъг период от време, който да позволи приемането на необходимите мерки.

16 С решение на председателя на Съда от 5 януари 2018 г. Унгария и Република Полша са допуснати да встъпят в подкрепа на исканията на Чешката република.

17 С решение на председателя на Съда от същия ден Френската република и Комисията са допуснати да встъпят в подкрепа на Парламента и Съвета.

18 Успоредно с подаването на настоящата жалба Чешката република иска от Съда да постанови спиране на изпълнението на обжалваната директива.

19 С определение от 27 февруари 2018 г., Чешка република/Парламент и Съвет (C-482/17 R, непубликувано, EU:C:2018:119), заместник-председателят на Съда отхвърля тази молба за допускане на обезпечение, тъй като Чешката република не е доказала, че е изпълнено условието за неотложност, и не се произнася по съдебните разноски, свързани с това производство.

По жалбата

- 20 В подкрепа на исканията си Чешката република изтъква четири основания: първото — нарушение на принципа на предоставената компетентност, второто — нарушение на принципа на пропорционалност, третото — нарушение на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания, а четвъртото — нарушение на принципа на недопускане на дискриминация.

По първото основание: нарушение на принципа на предоставената компетентност

Доводи на страните

- 21 В първото си основание Чешката република изтъква, че макар Директива 91/477 да цели хармонизиране на различните национални правила за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, за да се премахнат пречките за вътрешния пазар, не такъв е случаят с обжалваната директива. Всъщност от съдържанието и от мотивите на последната следвало, че преследваните с нея цели се състоят изключително в осигуряването на по-високо ниво на обществена сигурност във връзка с терористичната заплаха и другите форми на престъпност. По-специално от изложението на мотивите на обжалваната директива било видно, че тя не е обоснована нито от съществуващи пречки, нито от опасност от възникване на пречки за функционирането на вътрешния пазар, а е обоснована единствено от борбата срещу злоупотребата с огнестрелни оръжия с престъпна или терористична цел.
- 22 При тези условия Чешката република счита, че член 114 ДФЕС не може да представлява подходящо правно основание за приемането на обжалваната директива. Всъщност от практиката на Съда следвало, че сближаването на законодателствата на държавите членки относно свободното движение на стоки трябва да бъде основната цел на законодателството на Съюза, прието на основание на този член, като евентуалните други цели трябва да бъдат само второстепенни. Забраната за притежаване на някои полуавтоматични огнестрелни оръжия и на пълнителите за тях, която била основната новост на обжалваната директива, обаче не била свързана с конкретните недостатъци във функционирането на вътрешния пазар, посочени от Комисията.
- 23 Освен това понастоящем в договорите нямало правно основание, позволяващо приемането на такава забрана. Всъщност в областта на предотвратяването на престъпленията и тероризма хармонизирането било изрично изключено от член 84 ДФЕС. Това било отражение на член 4, параграф 2 ДЕС, по силата на който единствено държавите членки носят отговорност за националната сигурност на тяхна територия и трябва да имат възможност да осигурят опазването на обществения ред в нея. Следователно с приемането на обжалваната директива законодателят на Съюза е превишил предоставената му компетентност и е нарушил член 5, параграф 2 ДЕС.
- 24 Чешката република подчертава, че не оспорва правото на законодателя на Съюза да изменя действащите директиви. Измененията в тях обаче трябвало да бъдат приети на правно основание, което е в съответствие с техните цели и е в пределите на правомощията на Съюза, с изключение на мерките, които не са могли да се съдържат в първоначалния текст, нямат собствено правно основание и излизат извън правомощията на Съюза.
- 25 Унгария подкрепя доводите на Чешката република и добавя, че за да се определи правното основание на изменящата правна уредба, трябва в неговата цялост да се разгледа актът, в който се включва разглежданата правна уредба, но това не означава, че правното основание на акта за изменение трябва да се установи, като се имат предвид единствено целите и съдържанието на

изменения акт. Всъщност това би позволило на законодателя на Съюза да се отклони от предвидените в Договорите процесуални правила, каквито са гласуването с квалифицирано мнозинство или с единодушие, както и, както в случая, да заобиколи принципа на предоставената компетентност.

- 26 В случая, дори да се приеме, че с оглед на първоначалните цели на Директива 91/477 предметът на обжалваната директива не е съвсем чужд на целите, посочени в член 114 ДФЕС, що се отнася до обжалваната директива тези цели били в най-добрия случай второстепенни спрямо основната цел на съдържащите се в посочената директива изменения, а именно предотвратяване на престъпността. Следователно член 114 ДФЕС не можел да служи за правно основание на тази директива.
- 27 Република Полша поддържа също доводите на Чешката република и добавя, че самата същност на принципа на предоставената компетентност е поставена под въпрос, когато изменение на акт на Съюза е прието въз основа на първоначално възприетото правно основание за приемането на такъв акт, независимо от целта и съдържанието на така внесеното изменение.
- 28 Освен това Република Полша изтъква, че единствено боеприпасите, с изключение на огнестрелните оръжия, представляват опасни стоки от гледна точка на правото на Съюза, така че нито един довод не можел да бъде изведен от твърдения опасен характер на огнестрелните оръжия, за да се обосноват мерки за забрана на пускането в продажба на някои огнестрелни оръжия или за хармонизиране на условията за тяхното придобиване, държане и движение в рамките на вътрешния пазар.
- 29 Освен това забраната за пускане в продажба на определени категории огнестрелни оръжия не улеснявало функционирането на вътрешния пазар. Напротив, обжалваната директива щяла да породи нови пречки за това функциониране, тъй като тя не унифицирала датата, от която огнестрелните оръжия се считат за антични, и въвежда не само нови двусмислени определения, но и правила, включващи елементи, които могат да доведат до различно транспониране в националното право на държавите членки.
- 30 Парламентът и Съветът, подкрепяни от Френската република и Комисията, оспорват доводите на Чешката република, както и доводите, представени в нейна подкрепа от Унгария и Република Полша.

Съображения на Съда

- 31 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда изборът на правното основание на даден акт на Съюза трябва да се основава на обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които са целта и съдържанието на акта. Ако при проверката на акт на Съюза се установи, че той има две цели или две съставни части и едната от тях може да бъде определена като основна или преобладаваща, докато другата е само акцесорна, актът трябва да има едно-единствено правно основание, а именно правното основание, което съответства на основната или преобладаващата цел или съставна част (решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar* и др., С-267/16, EU:C:2018:26, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 32 Освен това от практиката на Съда следва, че за да се определи подходящото правно основание, може да се вземе предвид правният контекст, в който се вписва нова правна уредба, по-специално доколкото такъв контекст може да послужи за изясняването целта на посочената правна уредба (решение от 3 септември 2009 г., *Парламент/Съвет*, С-166/07, EU:C:2009:499, т. 52).

- 33 Съгласно текста на член 114, параграф 1 ДФЕС Парламентът и Съветът приемат мерките за сближаване на законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки, които имат за цел създаването или функционирането на вътрешния пазар.
- 34 Що се отнася до условията за прилагане на тази разпоредба, съгласно постоянната съдебна практика макар самото констатиране на различия между националните правни уредби да не е достатъчно, за да обоснове прилагането на член 114 ДФЕС, въпросът стои другояче, когато между законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки са налице разлики, които могат да препятстват основните свободи и по този начин да имат пряко отражение върху функционирането на вътрешния пазар (решение от 4 май 2016 г., Полша/Парламент и Съвет, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 35 Освен това, макар прилагането на член 114 ДФЕС като правно основание да е възможно, за да се предотвратят бъдещи пречки за търговията в резултат от разнородното развитие на националните законодателства, появата на такива пречки трябва да е вероятна, а разглежданата мярка да има за цел предотвратяването им (решение от 4 май 2016 г., Полша/Парламент и Съвет, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 36 Освен това Съдът е постановил, че щом условията за прилагане на член 114 ДФЕС като правно основание са изпълнени, обстоятелството, че защитата на общите интереси, посочени в параграф 3 от този член, сред които се намира сигурността, е определяща при избора, който трябва да се направи, не би могло да е пречка законодателят на Съюза да използва това правно основание (решение от 4 май 2016 г., Полша/Парламент и Съвет, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 37 От изложеното по-горе следва, че когато има пречки за търговията или съществува вероятност от появата на такива пречки в бъдеще, поради това че по отношение на определена стока или определена категория стоки държавите членки са взели или са на път да вземат разнопосочни мерки, годни да създадат различно равнище на защита и така да възпрепятстват свободното движение на съответната стока или съответните стоки в Съюза, член 114 ДФЕС овластява законодателя на Съюза да се намеси, като приеме подходящите мерки при спазване, от една страна, на параграф 3 от този член, и от друга, на правните принципи, упоменати в Договора за функционирането на ЕС или разработени в съдебната практика, в частност принципа на пропорционалност (решение от 4 май 2016 г., Полша/Парламент и Съвет, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 38 Освен това от постоянната съдебна практика следва, че когато акт, приет на основание член 114 ДФЕС, вече е отстранил всякаква пречка за търговията в хармонизираната с него област, законодателят на Съюза не може да бъде лишен от възможността да адаптира този акт към всяка промяна в обстоятелствата или към развитието на познанията, като се има предвид възложената му задача да следи за защитата на признатите от Договора общи интереси (решение от 8 юни 2010 г., Vodafone и др., С-58/08, EU:C:2010:321, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 39 Всъщност в такова положение законодателят на Съюза може да изпълни правилно възложената му задача да следи за защитата на признатите от Договора общи интереси само ако може да адаптира релевантното законодателство на Съюза към подобни изменения или подобно развитие (вж. в този смисъл решение от 10 декември 2002 г., British American Tobacco (Investments) и Imperial Tobacco, С-491/01, EU:C:2002:741, т. 77).

- 40 От практиката на Съда е видно, че борбата с международния тероризъм за опазване на международния мир и сигурност е цел от общ интерес за Съюза. Същото се отнася и за борбата с тежките престъпления с цел да се гарантира обществената сигурност (решение от 8 април 2014 г., *Digital Rights Ireland и др.*, С-293/12 и С-594/12, EU:C:2014:238, т. 42 и цитираната съдебна практика).
- 41 В настоящия случай, докато Чешката република, подкрепяна от Унгария и от Република Полша, по същество твърди, че правното основание на обжалваната директива трябва да се установи, като последната се разглежда изолирано, Парламентът и Съветът, подкрепяни по този въпрос от Френската република, изтъкват, че тази проверка трябва да се извърши, като се държи сметка по-специално за Директива 91/477, която обжалваната директива цели да измени.
- 42 В това отношение следва да се изтъкне, от една страна, че по-специално от съдебната практика, припомнена в точки 32, 38 и 39 от настоящото решение, следва, че що се отнася до правна уредба, която изменя съществуваща правна уредба, за целите на установяването на нейното правно основание е важно да се вземе предвид и съществуващата правна уредба, която тя изменя, и по-специално нейната цел и съдържание.
- 43 Тъй като обжалваната директива е директива, която изменя Директива 91/477, по-специално като включва в нея нови разпоредби, последната образува правния контекст на обжалваната директива. За това свидетелстват по-специално съображения 1 и 2 от обжалваната директива, в които се споменава установеното с Директива 91/477 равновесие между, от една страна, ангажимента за осигуряване на определена свобода на движение за някои огнестрелни оръжия и техни основни компоненти в рамките на Съюза, и от друга страна, необходимостта тази свобода да се контролира чрез въвеждане на гаранции за сигурност, подходящи за тези продукти, както и необходимостта да се регулира това равновесие, за да се противодейства на злоупотребата с тези оръжия с престъпни цели и като се имат предвид „неотдаващите терористични актове“.
- 44 От друга страна, подходът, препоръчван от Чешката република, подкрепяна от Унгария и от Република Полша, би могъл да доведе до парадоксален резултат, а именно че докато актът за изменение не може да се приеме на основание член 114 ДФЕС, законодателят на Съюза би могъл да стигне до същия нормативен резултат, като отмени първоначалния акт и го преработи изцяло в нов акт, приет въз основа на тази разпоредба.
- 45 От това следва, че противно на твърдяното от тези държави членки и както основателно твърдят Парламентът и Съветът, в настоящия случай правното основание, на което обжалваната директива е трябвало да бъде приета, следва да се установи, като се държи сметка по-специално както за контекста, състоящ се от Директива 91/477, така и за правната уредба, произтичаща от измененията на последната директива с обжалваната директива.
- 46 На първо място, що се отнася до Директива 91/477, от съображения от второ до четвърто от нея е видно, че тя е приета с цел изграждане на вътрешния пазар и че в този контекст премахването на проверките на безопасността на превозваните предмети, както и на лицата, предполага по-специално сближаване на законодателствата чрез ефикасна правна уредба относно огнестрелните оръжия, което да установи контрол във вътрешността на държавите членки върху тяхното придобиване, притежаване и пренасяне. Съгласно пето съображение от тази директива такава правна уредба всъщност поражда по-голямо взаимно доверие между държавите членки в областта на опазването на безопасността на лицата (решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar и др.*, С-267/16, EU:C:2018:26, т. 43).
- 47 Що се отнася до съдържанието на Директива 91/477, тя установява хармонизирана минимална рамка относно притежаването и придобиването на огнестрелни оръжия и тяхното пренасяне между държавите членки. За тази цел Директивата предвижда разпоредби относно условията,

при които огнестрелните оръжия от различни категории могат да бъдат придобивани и притежавани, като същевременно предвижда, че по съображения за обществена сигурност трябва да бъде забранено придобиването на някои видове огнестрелни оръжия. Освен това посочената директива съдържа правила за хармонизиране на административните мерки на държавите членки относно движението на огнестрелни оръжия за граждански цели, чийто основен принцип е забраната за движение на оръжия, освен ако не са спазени предвидените за тази цел от същата директива процедури (вж. в този смисъл решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar* и др., С-267/16, ЕУ:С:2018:26, т. 49—51).

- 48 Така Съдът е приел, че Директива 91/477 представлява мярка, предназначена да осигури по отношение на свободното движение на стоки, а именно на огнестрелни оръжия за граждански цели, сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, като същевременно регламентира тази свобода чрез гаранции за сигурност, пригодени към естеството на тези стоки (решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar* и др., С-267/16, ЕУ:С:2018:26, т. 52).
- 49 На второ място, що се отнася до целта на обжалваната директива, на първо място, от съображение 2 от тази директива следва, че с нея се цели да се подобрят допълнително някои аспекти на Директива 91/477 и да се регулира равновесието между свободното движение на разглежданите стоки и гаранциите за сигурност, по-специално като се държи сметка за „неотдавнашните терористични актове“. Макар по-специално от съображения 9, 15, 20, 21 и 23 от обжалваната директива, които се отнасят в частност до най-опасните огнестрелни оръжия, дезактивирани и полуавтоматични, да следва, че опасения за сигурността, свързани с тези различни видове огнестрелни оръжия, са накарали законодателя на Съюза да предвиди по-строги правила за тях, това не променя факта, че с приемането на тази директива законодателят е целял и да улесни свободното движение на някои оръжия, както е видно по-специално от съображение 6 от посочената директива, отнасящо се до маркировката на огнестрелните оръжия и техните основни компоненти.
- 50 На следващо място, що се отнася до съдържанието на обжалваната директива, следва да се отбележи, че член 1, точка 1 от нея съдържа конкретни определения, по-специално на лицата, предметите и дейностите, обхванати от новата правна уредба. Точка 3 от този член въвежда нова система за маркиране на огнестрелните оръжия и на техните основни компоненти, урежда дейността на оръжейниците и на оръжейните посредници и уточнява данните, които трябва да се регистрират в базите данни на държавите членки, запазването и достъпността им. В точка 6 от този член се посочват подробно условията, при които се предоставят и трябва да бъдат отнемани разрешенията за придобиване и притежаване на огнестрелни оръжия, съдържат се правила относно надзора върху огнестрелните оръжия, за да се намали рискът те да станат достъпни за лица, които не са получили разрешително, забранява се придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия от категория А и се уточняват изключенията от тази забрана. Точка 7 от същия член налага редовен контрол на разрешителните за притежаване на огнестрелно оръжие и предвижда възможност за държавите членки да предвидят друга дерогация от забраната за притежаване на огнестрелни оръжия от категория А. В член 1, точка 8 от обжалваната директива се припомня, че държавите членки могат да забранят придобиването или притежаването на огнестрелни оръжия от категории В и С. В точка 9 от този член се предвижда прилагането на същите правила за боеприпасите и някои пълнители като приложимите към придобиването и притежаването на огнестрелните оръжия, за които са предназначени. Точка 10 от посочения член урежда предупредителните, сигналните и дезактивирани оръжия. Точка 12 от същия член забранява по принцип пренасянето на огнестрелни оръжия от една държава членка в друга, а точка 13 от него предвижда приложимите за това пренасяне дерогации. Член 1, точка 14 от обжалваната директива се отнася до обмена на информация между държавите членки, а точка 19 от този член изменя приложение I към Директива 91/477, като подробно описва класификацията на оръжията в категории А до С.

- 51 Следователно, също като Директива 91/477, обжалваната директива съдържа разпоредби относно притежаването и придобиването на огнестрелни оръжия и тяхното пренасяне между държавите членки. По-специално тези разпоредби уреждат придобиването и притежаването от частноправни субекти на огнестрелни оръжия, като предвиждат по-специално че някои от тези оръжия са забранени, докато за други се изисква разрешение или деклариране. Освен това те хармонизират административните мерки на държавите членки относно движението на огнестрелните оръжия за граждански цели.
- 52 На последно място, от редица документи, които са послужили при подготовката на обжалваната директива и са доведени до знанието на Съда, следва, че с приемането на тази директива законодателят на Съюза действително е имал за цел да осигури — при променена рамка в областта на сигурността — сигурността на гражданите на Съюза, като същевременно подобри функционирането на вътрешния пазар на огнестрелни оръжия, представяйки разрешения на определени проблеми. По-специално оценката REFIT показва, че доброто функциониране на вътрешния пазар на огнестрелни оръжия за граждански цели е било застрашено от нормативните различия между държавите членки относно класификацията на огнестрелни оръжия в категории С и D, както и поради различия в прилагането на разпоредбите относно европейския паспорт за огнестрелно оръжие.
- 53 След като обаче по този начин е регулирал равновесието между свободното движение на стоки и гаранциите за сигурност, законодателят на Съюза се е ограничил да адаптира предвидените в Директива 91/477 правила относно притежаването и придобиването на огнестрелни оръжия към промените на обстоятелствата.
- 54 Всъщност, първо, както основателно твърдят Парламентът и Съветът, като е приел обжалваната директива, законодателят на Съюза е продължил в контекста на измененията на рисковете в областта на сигурността да преследва целта, посочена в пето съображение от Директива 91/477, да се укрепи взаимното доверие между държавите членки в областта на опазването на безопасността на лицата, като за тази цел предвижда категории огнестрелни оръжия, чието придобиване и притежаване от частноправни субекти са съответно забранени, подлежащи на разрешителен режим или на деклариране, която цел сама по себе си е насочена към това да се гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар.
- 55 В това отношение не се оспорва, че обстоятелствата съществено са се променили след приемането на Директива 91/477, като се има предвид, най-напред, че Съюзът неколкостранно се е разширявал, след това, че Шенгенското пространство е било създадено и разширено до съществена част от Съюза, и накрая, че заплахите, свързани с тероризма и трансграничната престъпност, са се увеличили.
- 56 От припомнената в точки 38—40 от настоящото решение съдебна практика обаче следва, че законодателят на Съюза не може да бъде лишен от възможността на основание член 114 ДФЕС да адаптира акт като Директива 91/477 към всяка промяна в обстоятелствата или към развитието на познанията, като се има предвид възложената му задача да следи за защитата на признатите от Договорите общи интереси, сред които е поддържането на обществената сигурност.
- 57 Второ, както отбелязва генералният адвокат в точки 46 и 47 от заключението си, хармонизирането на аспектите, свързани с безопасността на стоките, е един от съществените елементи за осигуряване на доброто функциониране на вътрешния пазар, тъй като различната правна уредба в тази област може да създаде пречки за търговията. Тъй като обаче, противно на твърдяното от Република Полша, особеността на огнестрелните оръжия е тяхната опасност не само за ползвателите, но и за широката общественост, както Съдът вече е отбелязал в точка 54 от решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar* и др. (С-267/16, ЕУ:С:2018:26), както се

припомня в пето съображение от Директива 91/477, съображения за обществена сигурност са абсолютно необходими в рамките на правна уредба относно придобиването и притежаването на тези стоки.

- 58 На трето място, предвид данните в представената на Съда преписка изобщо не е доказано, че законодателят на Съюза е щял да наруши правното основание, състоящо се от член 114 ДФЕС, и следователно да превиши пределите на предоставената на Съюза компетентност, ако вместо да приеме обжалваната директива, е преработил Директива 91/477, включвайки по този алтернативен законодателен път измененията, внесени с обжалваната директива.
- 59 Напротив, от същите тези данни следва, че актът, получен в резултат на измененията на Директива 91/477 с обжалваната директива, съдържа правна уредба на вътрешния пазар на огнестрелните оръжия за граждански цели, която е съобразена с особеностите на посочените стоки и която продължава да осигурява — по подобие на установеното от Съда в точка 52 от решение от 23 януари 2018 г., *Buhagiar* и др. (С-267/16, EU:C:2018:26) по отношение на свободното движение на стоки — сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, като същевременно регламентира тази свобода посредством гаранции за сигурност, съобразени с естеството на разглежданите стоки.
- 60 На трето място, доколкото Република Полша изтъква, че забраната за предлагане на пазара на някои категории огнестрелно оръжие не улеснява функционирането на вътрешния пазар и че обжалваната директива създава нови пречки за свободното движение на огнестрелни оръжия за граждански цели, от една страна, следва да се припомни, че с използвания в член 114 ДФЕС израз „мерки за сближаване“ създателите на Договора са искали да предоставят на законодателя на Съюза свобода на преценка относно техниката на сближаване, която в зависимост от общия контекст и конкретните обстоятелства относно подлежащата на хармонизация материя е най-подходяща за постигане на желания резултат, особено в области, характеризирани се със сложни технически особености (решение от 4 май 2016 г., *Полша/Парламент и Съвет*, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 37 и цитираната съдебна практика).
- 61 В зависимост от обстоятелствата тези мерки могат да се изразяват в задължение за всички държави членки да разрешат пускането на пазара на съответния продукт или продукти, в добавянето на определени условия към такова задължение за разрешаване, дори във временна или окончателна забрана за пускане на пазара на един или няколко продукта (решение от 4 май 2016 г., *Полша/Парламент и Съвет*, С-358/14, EU:C:2016:323, т. 38 и цитираната съдебна практика).
- 62 В конкретния случай обаче, предвид посочените в точки 54—57 от настоящото решение обстоятелства, не изглежда законодателят на Съюза да е превишил свободата на преценка, която му предоставя правното основание на член 114 ДФЕС, що се отнася до техниката на сближаване, когато с цел да осигури запазването на ограничено свободно движение на огнестрелните оръжия за граждански цели в рамките на вътрешния пазар, е приел мерките, изразяващи се в добавяне на някои полуавтоматични огнестрелни оръжия към категория А на забранените с Директива 91/477 огнестрелни оръжия и във въвеждане на други разпоредби, които според Република Полша пораждат нови пречки.
- 63 От друга страна, доколкото целта на тези доводи е да се оспори годността на критикуваните мерки за постигане на целите на член 114 ДФЕС, следва да се отбележи, че тези доводи съвпадат с доводите, които Чешката република изтъква в подкрепа на втората част от второто си правно основание, поради което те следва да се преценят заедно при разглеждането на тази част.
- 64 С оглед на всички посочени по-горе съображения първото основание трябва да бъде отхвърлено по същество.

По второто основание: нарушение на принципа на пропорционалност

По първата част на второто основание, свързана с проверката от законодателя на Съюза на пропорционалността на някои от разпоредбите на обжалваната директива

– *Доводи на страните*

- 65 В първата част от второто си основание Чешката република изтъква, че законодателят на Съюза е приел обжалваната директива, макар явно да не е разполагал с достатъчно информация за потенциалното въздействие на приетите мерки. Следователно той не могъл да изпълни задължението си да проучи дали тези мерки са били съобразени с принципа на пропорционалност.
- 66 Най-напред, нито формалната констатация в съображение 33 от обжалваната директива, нито съответните части от изложението на мотивите съдържаха достатъчно конкретни съображения относно пропорционалността на някои разпоредби от тази директива.
- 67 По-нататък, Комисията трябвало да извърши оценка на въздействието на предложената правна уредба във всички случаи, когато трябва да се очаква значително въздействие върху правата и задълженията на лицата. Така извършването на оценка на въздействието на предложената правна уредба било задължение, установено в междуинституционалното споразумение. По-специално точка 12, втора алинея от това споразумение не можела да се тълкува в смисъл, че позволява на Комисията да се откаже от извършването на оценка на въздействието, когато тя счита това за подходящо, а трябвало да се разбира като покана към Комисията да следи оценката на въздействието да не води до забавяне на законодателния процес.
- 68 Приемането на обжалваната директива обаче не било предшествано от никаква оценка на въздействието, макар тя да има значително отражение във всички държави членки, по-специално върху правото на собственост на гражданите. В частност оценката REFIT не можела да се приеме за заместител на такава оценка, тъй като тя не се отнася до въздействието на приетите нови мерки.
- 69 Освен това опитът на Чешката република ѝ позволявал да се усъмни в годността на приетите мерки да постигнат целта за борба срещу злоупотребата с огнестрелно оръжие, тъй като в тази държава членка и през последните десет години едно-единствено нарушение, и то непреднамерено, е било извършено с оръжие, което вече е част от категория А, чието пускане на пазара и притежаване по принцип са забранени.
- 70 По същия начин, що се отнася до възможността за видоизменяне на полуавтоматичните огнестрелни оръжия в автоматични огнестрелни оръжия, в самата оценка REFIT било посочено, че не е установен нито един случай на злоупотреба с така видоизменени огнестрелни оръжия. Освен това споменатото в нея видоизменяне било извършено или с помощта на аксесоари, които обжалваната директива не урежда, било чрез инсталиране на основните компоненти на автоматични огнестрелни оръжия, които вече са забранени с Директива 91/477 преди изменението ѝ с обжалваната директива.
- 71 Накрая, макар Чешката република да е в състояние да приеме, че преценката на потенциалното отражение на приетите мерки може да се извърши по друг начин освен чрез формална оценка на въздействието, законодателят на Съюза не можел да се откаже напълно от нея. В настоящия случай обаче законодателят на Съюза не разполагал и с достатъчна информация от други източници, която да му позволи да прецени пропорционалността на някои от мерките,

въведени с обжалваната директива, тъй като нито едно от изследванията, цитирани в това отношение от институциите ответници и от Комисията, не се отнасяло до въздействието на тези мерки.

- 72 Сред посочените мерки се намирала забраната на полуавтоматичните огнестрелни оръжия, попадащи в обхвата на част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, предвид липсата на информация относно степента на използване в рамките на престъпна дейност на оръжия, които попадат в обхвата на тези точки и се притежават законно, в сравнение с броя притежатели, които не са проблемни и спрямо които се прилага тази забрана. Законодателят на Съюза също така забранявал някои пълнители за полуавтоматичните огнестрелни оръжия, макар да нямало доказателства, че тази мярка е в състояние да постигне преследваната цел.
- 73 Освен това той бил затегнал правилата, приложими към други видове огнестрелни оръжия, сред които копията на антични огнестрелни оръжия, без да разполага с данни относно риска от използване на тези оръжия за дейности, свързани с тероризма и тежките престъпления, и без да е оценил този риск спрямо последиците от такова затягане на правилата за правата на притежателите, които не са проблемни.
- 74 Унгария подкрепя доводите на Чешката република и добавя, че съгласно точка 13, първа алинея, второ изречение от междуинституционалното споразумение инициативите, които се съдържат в работната програма на Комисията, трябва по принцип да се придружават от оценка на въздействието. Ето защо Комисията била действала в противоречие с тази разпоредба, като е представила предложението си за директива, без да направи оценка на въздействието и без да отстрани този пропуск впоследствие. Освен това и в следващите етапи на законодателния процес ответниците не са направили никаква оценка на въздействието. Следователно и като се има предвид и фактът, че нито оценката REFIT, нито другите изследвания, на които се прави позоваване, съдържат такива оценки, законодателят на Съюза не разполагал с достатъчно информация, за да провери пропорционалния характер на мерките, които се съдържат в обжалваната директива.
- 75 Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, оспорват доводите на Чешката република, както и тези, представени в нейна подкрепа от Унгария.

– *Съображения на Съда*

- 76 От постоянната съдебна практика следва, че принципът на пропорционалност е част от основните принципи на правото на Съюза и изисква мерките, установени с разпоредба на правото на Съюза, да бъдат в състояние да осъществят легитимните цели, преследвани от съответната правна уредба, и да не надхвърлят необходимото за тяхното постигане (решение от 8 юни 2010 г., Vodafone и др., C-58/08, EU:C:2010:321, т. 51 и цитираната съдебна практика).
- 77 Що се отнася до съдебния контрол за спазването на тези условия, Съдът е признал на законодателя на Съюза, в рамките на упражняването на възложената му компетентност, широко право на преценка в областите, в които неговите действия предполагат той да направи избор както от политическо, така и от икономическо или социално естество и в които е призван да извършва комплексни преценки. Затова не е необходимо да се установява дали една мярка, приета в тази област, е била единствената възможна или най-добрата сред възможните мерки, тъй като само нейният явно неподходящ характер с оглед на целта, която компетентните институции възнамеряват да постигнат, може да засегне законосъобразността на такава мярка (решение от 8 юни 2010 г., Vodafone и др., C-58/08, EU:C:2010:321, т. 52 и цитираната съдебна практика).

- 78 Освен това широкото право на преценка на законодателя на Съюза, което предполага ограничен съдебен контрол върху упражняването му, се отнася не само до естеството и обхвата на разпоредбите, които следва да бъдат приети, но в определена степен и до установяването на основните факти (решение от 21 юни 2018 г., Полша/Парламент и Съвет, С-5/16, ЕУ:С:2018:483, т. 151 и цитираната съдебна практика).
- 79 Дори при наличието на широко право на преценка законодателят на Съюза е длъжен да основе своя избор на обективни критерии и да провери дали преследваните с възприетата мярка цели могат да оправдаят наличието на негативни, дори тежки икономически последици за някои оператори. Всъщност по силата на член 5 от Протокол (№ 2) относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, приложен към Договора за ЕС и Договора за функционирането на ЕС, проектите на законодателни актове отчитат необходимостта всяко задължение, възложено на стопанските субекти, да бъде възможно най-малко натоварващо и да бъде съобразено с поставената цел (решение от 4 май 2016 г., Полша/Парламент и Съвет, С-358/14, ЕУ:С:2016:323, т. 97 и 98).
- 80 Освен това от постоянната практика на Съда следва, че валидността на акт на Съюза трябва да се преценява с оглед на данните, с които законодателят на Съюза е разполагал към момента на приемане на разглежданата правна уредба (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2017 г., Словакия и Унгария/Съвет, С-643/15 и С-647/15, ЕУ:С:2017:631, т. 221).
- 81 Впрочем дори съдебен контрол с ограничен обхват изисква институциите на Съюза, автори на разглеждания акт, да бъдат в състояние да докажат пред Съда, че при приемането на акта действително са упражнили правото си на преценка, което предполага да са взели предвид всички фактори и обстоятелства от значение за положението, което този акт има за цел да регламентира. Следователно тези институции трябва поне да могат да представят и изложат ясно и недвусмислено изходните данни, които е трябвало да бъдат взети предвид, за да се обосноват оспорваните мерки от този акт, и от които е зависело упражняването на правото им на преценка (решение от 21 юни 2018 г., Полша/Парламент и Съвет, С-5/16, ЕУ:С:2018:483, т. 152 и 153 и цитираната съдебна практика).
- 82 В настоящия случай, на първо място, следва да се констатира, както прави генералният адвокат в точки 94—97 от своето заключение, че противно на поддържаното от Чешката република, подкрепяна от Унгария, от текста на точки 12—15 от посоченото междуинституционално споразумение не произтича задължение за извършване на оценка на въздействието при всички положения.
- 83 От тези точки следва, първо, че Парламентът, Съветът и Комисията признават приноса на оценката на въздействието за подобряване на качеството на законодателството на Съюза и че тези оценки представляват инструмент, който има за цел да помогне на трите засегнати институции да вземат добре информирани решения. Второ, в посочените точки се уточнява, че оценките на въздействието не трябва да водят до неоснователно забавяне на законодателния процес, нито до засягане на възможността за съзаконодателите да предлагат изменения, за които впрочем е предвидено, че могат да се извършат допълнителни оценки на въздействието, когато Парламентът и Съветът решат, че това е целесъобразно и необходимо. Трето, в същите точки се отбелязва, че Комисията ще извършва оценки на въздействието на своите законодателни инициативи, за които се очаква да окажат значително икономическо, екологично или социално въздействие. Четвърто, уточнява се, че при разглеждането на законодателните предложения на Комисията Парламентът и Съветът вземат изцяло предвид извършените от Комисията оценки на въздействието.
- 84 От това следва, че по правило изготвянето на оценки на въздействието представлява етап от законодателния процес, който по правило трябва да бъде осъществен, когато дадена законодателна инициатива може окаже такова въздействие.

85. Неизвършването на оценка на въздействието обаче не може да се квалифицира като нарушение на принципа на пропорционалност, когато законодателят на Съюза се намира в особено положение, което налага да се спести нейното извършване, и той разполага с достатъчно данни, позволяващи му да прецени пропорционалността на приета мярка.
86. В това отношение и на второ място, за да упражнят ефективно правото си на преценка, съзакондателите трябва да вземат предвид в хода на законодателната процедура научните данни и други налични констатации, включително научните документи, които са използвани от държавите членки по време на срещите на Съвета и с които последният не разполага сам (вж. в този смисъл решение от 21 юни 2018 г., Полша/Парламент и Съвет, C-5/16, EU:C:2018:483, т. 160—163).
87. Що се отнася до информацията, която е била налична при изготвянето от Комисията на законодателната ѝ инициатива, довела до приемането на обжалваната директива, тази институция посочва, че най-напред е взела предвид подробно изследване относно функционирането на създадената с Директива 91/477 система, което е озаглавено „Evaluation of the Firearms Directive“ и датира от декември 2014 г., и оценката REFIT, в които се разкриват големите разлики между държавите членки по отношение на прилагането на тази директива, по-специално що се отнася до квалифицирането на огнестрелните оръжия; предлага се да се предвидят еднакви критерии за сигналните оръжия или салютните или акустични оръжия, за да се попречи на тяхното видоизменяне във функциониращи огнестрелни оръжия; предлага се да се хармонизират правилата за дезактивиране на огнестрелните оръжия; подчертава се, че в повечето държави членки не е възможно да се открие първоначалният собственик на огнестрелно оръжие; предлага се да се адаптират правилата за маркиране на огнестрелните оръжия и да се подобри функционирането на информационния обмен между държавите членки или дори да се въведат разпоредби, уреждащи дейността на оръжейните посредници; подчертава се загрижеността във връзка с възможното видоизменяне на полуавтоматичните огнестрелни оръжия в автоматични такива и се правят препоръки по отношение на областите, в които би трябвало да се подобри функционирането на вътрешния пазар на огнестрелни оръжия за граждански цели.
88. На следващо място, посочената институция се основава на девет изследвания, отнасящи се съответно до подобряването на правилата за дезактивиране на огнестрелните оръжия и на процедурите по издаване на разрешителни в Съюза, както и до сигналните оръжия и копията, до възможните варианти в областта на борбата с трафика на огнестрелни оръжия в Съюза, до убийствата, като последното проучване е изготвено от Службата на Организацията на обединените нации по наркотиците и престъпността, до връзката между случаите на насилствена смърт и достъпността на огнестрелните оръжия, до въздействието на контрола на придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия върху причинената с тях смърт, до правилата, приложими към дезактивирането на огнестрелните оръжия, към видоизменянето им, към предупредителните оръжия и античните огнестрелни оръжия и до огнестрелните оръжия, използвани при масови престрелки в Европа.
89. Като отчитат положението в областта на сигурността, тези изследвания разкриват по-специално повишената опасност от видоизменяне на дезактивираните огнестрелни оръжия във функциониращи огнестрелни оръжия и проблемите при идентифицирането на собствениците на тези оръжия; посочват, че маркировката и дезактивирането на огнестрелните оръжия не са били предмет на хармонизиране с Директива 91/477 и поради това предлагат преразглеждане на тази директива с цел хармонизиране на правилата за маркировка на огнестрелните оръжия и засилване на правилата за издаване на разрешителни за придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия; предлагат въвеждането на правила, приложими към дезактивираните огнестрелни оръжия; изтъкват необходимостта от установяване на технически норми относно видоизменянето на предупредителните и салютните или акустични оръжия и на копията; считат, че е необходимо да се подобри събирането на данни относно производството,

придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия, както и относно дезактивираниите огнестрелни оръжия, предупредителните оръжия и копията; препоръчват подобрения на правилата, приложими към дезактивирането на огнестрелните оръжия, към тяхното видоизменяне и към предупредителните и антични оръжия; изтъкват необходимостта да се регулира дейността на оръжейниците и на оръжейните посредници; установяват наличието на взаимна връзка между количеството притежавани в дадена държава ръчни огнестрелни оръжия, от една страна, и процента престъпления, при които са използвани огнестрелни оръжия, от друга страна; посочват, че въвеждането на по-ограничителна правна уредба в областта на достъпа до огнестрелни оръжия може да намали съществено броя както на извършените престъпления, така и на убийствата, при които са използвани огнестрелни оръжия; разкриват, че почти всички огнестрелни оръжия, използвани при масови престрелки в Европа, са били законно притежавани; посочват, че тези оръжия са били огнестрелни оръжия — автоматични, полуавтоматични, въведени отново в употреба или съставени от части от различни оръжия, и препоръчват по-специално да се ограничи законният достъп до такива огнестрелни оръжия.

- 90 На последно място, Комисията се позовава на информация, получена в рамките на обществено допитване, и по-специално на допитването до органите на държавите членки, до оръжейници, оръжейни експерти, до представители на европейски сдружения на производителите на огнестрелни оръжия и боеприпаси за граждански цели, до практикуващи стрелба лица, колекционери, организации с нестопанска цел и организации за научни изследвания. Тя се позовава и на информацията, получена в рамките на допитването до държавите членки и до държавите от Европейското икономическо пространство, както и в рамките на работата на Комитета, създаден с Директива 91/477, като Комисията е поканила експертите на държавите членки да изготвят становища и бележки по основните изводи, които се съдържат в оценката REFIT.
- 91 Що се отнася още до данните, събрани в хода на законодателната процедура, Парламентът посочва консултации със заинтересовани страни, посещения в музей, колекциониращ оръжия, публично изслушване, технически и статистически данни, поискани от Комисията, и конференция относно Директива 91/477.
- 92 Накрая, Съветът посочва, че е извършил работата си въз основа на предложението на Комисията и на изследванията, посочени от тази институция, на консултации с членове на Парламента и на оценки на въздействието на мерките, представени от държави членки.
- 93 По този начин данните, посочени в точки 87—92 от настоящото решение, дават възможност да се установи, че в хода на законодателната процедура, довела до приемането на обжалваната директива, трите засегнати институции са разполагали най-напред с подробни анализи относно функционирането на вътрешния пазар на огнестрелните оръжия за граждански цели, произтичащо от Директива 91/477 преди изменението ѝ с обжалваната директива, които анализи съдържат точни препоръки за подобряване на това функциониране. На следващо място, те са се ползвали от множество анализи и препоръки, обхващащи по-специално всички теми, свързани със сигурността, споменати в доводите на Чешката република, както са обобщени в точки 69—73 от настоящото решение, и отчитащи натрупания опит, в частност относно опасността на някои огнестрелни оръжия в оценявания контекст в областта на сигурността. На последно място, тези три институции са допълнили посочените данни с консултации с експерти и с представители на заинтересованите страни, както и с оценки на органите на държавите членки.
- 94 Предвид изложените по-горе съображения първата част на второто основание трябва да се отхвърли по същество.

По втората част на второто основание, свързана с пропорционалността на някои от разпоредбите на обжалваната директива

– Доводи на страните

- 95 Във втората част на второто основание Чешката република посочва като главно твърдение, на първо място, че приетите с обжалваната директива мерки не са в състояние да осъществят целта за осигуряване на по-високо ниво на обществена сигурност, тъй като то не може да бъде постигнато посредством допълнително ограничение на законното притежаване на огнестрелни оръжия. Напротив, обстоятелството, че законно притежаваните огнестрелни оръжия стават незаконни, щяло да доведе до действителна опасност за обществената сигурност поради по-строгата приложима правна уредба.
- 96 По-специално, що се отнася до забраната на някои полуавтоматични огнестрелни оръжия, никакво терористично нападение не било извършено през последните десет години на територията на Съюза с помощта на такива законно притежавани оръжия и никакво съществуващо изследване не показвало, че тези оръжия са били използвани при масови престрелки. Освен това забраната на окончателно видоизменените въз основа на автоматични оръжия полуавтоматични огнестрелни оръжия, посочени в част II, категория А, точка 6 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, нямала никакъв смисъл от техническа гледна точка, тъй като тяхната ретрансформация в автоматични огнестрелни оръжия била по-трудна и по-скъпа от придобиването на ново обикновено полуавтоматично огнестрелно оръжие и последващото му видоизменяне в автоматично огнестрелно оръжие.
- 97 По същия начин на практика нулева била опасността от злоупотреба с необратимо дезактивирани огнестрелни оръжия и с копия на антични огнестрелни оръжия, тъй като въвеждането отново в употреба на такива оръжия изисква използването на професионални инструменти и е поне толкова сложно и скъпо, колкото производството на ново оръжие. Обстоятелството, че необратимо дезактивирани огнестрелни оръжия ще попаднат в същата категория като годното за експлоатация оръжие от същия вид, свидетелствало за непропорционалността на тази мярка.
- 98 На второ място, Чешката република счита, че взетите с обжалваната директива мерки не са необходими за постигането на целта за гарантиране на по-високо ниво на обществена сигурност. Забраната за притежаване на полуавтоматични огнестрелни оръжия, класифицирани в част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, съставлявала най-строгата възможна мярка и се отнасяла до всички настоящи и потенциални притежатели на такива оръжия, независимо от липсата на риск те да извършват престъпление. Затягането на правната уредба относно други видове огнестрелни оръжия, сред които са копията на антични огнестрелни оръжия, също не било необходимо, като се има предвид минималната опасност, свързана с тези оръжия.
- 99 Ето защо съществували по-малко ограничителни мерки, сред които системната борба срещу незаконното притежаване на огнестрелно оръжие, засилването на сътрудничеството в рамките на разследванията за тежки престъпления, подобряването на обмена на информация между държавите членки, както и затягането на правната уредба относно предупредителните и другите подобни оръжия.

- 100 На трето място, Чешката република изтъква, че приетите в обжалваната директива мерки противоречат на принципа на пропорционалност *stricto sensu*. Всъщност тези мерки засягали съществено правото на собственост на голям брой притежатели на огнестрелни оръжия, които не са проблематични, а законодателят на Съюза с нищо не е намалил това въздействие, нито дори го е разгледал.
- 101 При условията на евентуалност, доколкото трябва да се приеме, че с обжалваната директива се цели премахване на пречките пред доброто функциониране на вътрешния пазар, с втората част на второто си основание Чешката република поддържа, че приетите с тази директива мерки не отговарят и на условията за адекватност, необходимост и пропорционалност *stricto sensu*. Тези мерки, които установяват двусмислени и невъзможни за прилагане на практика правила, всъщност не можели да премахнат посочените пречки.
- 102 Най-напред, част II, категория А, точка 7 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, понастоящем включва полуавтоматичните огнестрелни оръжия, в които е добавен пълнител, надхвърлящ определените граници. Така в съответствие с член 6, параграф 1 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, държавите членки били задължени да отнемат тези оръжия. В съображение 23 от обжалваната директива обаче се посочвало, че възможността такъв пълнител да бъде добавен не е определяща за класификацията на разглежданите оръжия. В този смисъл същото оръжие щяло да бъде според случая оръжие от категория А или от категория В, като преминаването от една категория в друга можело да се осъществи чрез промяна на пълнителя. В същото време притежаването на такъв пълнител се санкционирало съгласно член 5, параграф 3 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, с отнемане на разрешението за придобиване и притежаване на огнестрелни оръжия от категория В, което се различавало от предвидената в член 6, параграф 1 от същата директива санкция.
- 103 На следващо място, Чешката република отбелязва, че без да се уточнява как трябва да се определят, обжалваната директива класифицира понастоящем в част II, категория А, точка 8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, полуавтоматичните огнестрелни оръжия, които първоначално са били предназначени за стрелба от рамо и чиято дължина може да бъде сведена под 60 cm без загуба на функционалност чрез сгъващ се или телескопичен приклад. Почти всички тези оръжия обаче били замислени да функционират със или без посочените приклади, поради което не съществува никакъв начин да се установи за какво са били първоначално предназначени. Не било уточнено и как да се установи дължината на посочените оръжия, по-специално със или без оборудването за дула или различните удължения. При тези условия поставянето на компенсиращ механизъм или на заглушител можело да доведе до промяна в категорията.
- 104 Накрая, що се отнася до преминаването от някои огнестрелни оръжия в категория А, а именно забранените огнестрелни оръжия, обжалваната директива разрешавала на държавите членки да избират различен подход спрямо настоящите притежатели на тези оръжия, което означавало, че в някои държави членки все още ще има голям брой притежатели, които имат разрешително, докато в други държави членки притежаването на такива оръжия ще бъде забранено. Това положение обаче създавало нови пречки, които не можели да бъдат преодолени от европейския паспорт за огнестрелно оръжие. Всъщност член 12, параграф 2, трета алинея от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, поставяла възможността за пътуване с тези оръжия в зависимост от решението на другите държави членки, които занапред можели да откажат да приложат предвидената в член 12, параграф 2, първа алинея дерогация и да поставят пътуването в зависимост от получаването на предварително разрешение.

- 105 Що се отнася до необходимостта и пропорционалността *stricto sensu* на приетите с обжалваната директива мерки, Чешката република препраща към доводите, обобщени в точки 98—100 от настоящото решение. Освен това тя счита, че отмяната на оспорваните разпоредби от тази директива трябва да доведе до отмяната ѝ в нейната цялост.
- 106 Унгария изразява съмнения, на първо място, относно пропорционалния характер на маркировката на различните части на огнестрелните оръжия, което можело да доведе до значителни смущения при летищните проверки.
- 107 На второ място, тази държава членка счита, че задължението при продължаването на изтичащите разрешителни да се преразглеждат всички условия за тяхното издаване противоречи на преследваните цели.
- 108 Трето, Унгария счита за необосновано дезактивирани огнестрелни оръжия, които са придобити или се притежават законно преди изтичането на срока за транспониране на обжалваната директива, дори без официално разрешително, да се класифицират в категорията огнестрелни оръжия, за които задължително се изисква разрешително. Затягането на правната уредба изобщо не променяло безопасността на тези оръжия, така че новата правна уредба създавала нови задължения за притежателите на тези оръжия, без това да е оправдано от каквото и да било императивно съображение.
- 109 Четвърто, Унгария поддържа, че продължителността на периода на задължително запазване на данните, съдържащи се в официалните регистри на огнестрелните оръжия на държавите членки, считано от датата на унищожаването на тези оръжия, съдържа несъразмерна намеса в правото на защита на личните данни, гарантирано от член 16 ДФЕС и член 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 110 Република Полша счита, първо, че тъй като не е било предоставено никакво доказателство за използване за престъпни цели на територията на Съюза на автоматични огнестрелни оръжия, видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия и притежавани законно, забраната за притежаване на тези оръжия не засилва сигурността на гражданите на Съюза.
- 111 Второ, забраната на полуавтоматичните огнестрелни оръжия с централно възпламеняване била и неподходяща да гарантира сигурността на гражданите на Съюза, когато посочените оръжия са снабдени с пълнител с капацитет, надхвърлящ предвидените граници. Най-напред, тъй като тези пълнители не са свързани със специфично оръжие, не можело да се докаже нито че такъв пълнител е част от такова огнестрелно оръжие, нито че той принадлежи на лицето, което притежава това оръжие, нито че дадено лице притежава оръжие, съответстващо на издаденото разрешително. На следващо място, посоченият капацитет нямал значително отражение нито върху скорострелността, нито върху броя патрони, които могат да бъдат изстреляни. На последно място, посочената забрана засягала непропорционално лицата, които притежават огнестрелни оръжия от категория В, дори когато нямат възможност да добавят такива пълнители в техните оръжия.
- 112 Трето, поради съображенията, които вече бяха изложени в точки 97 и 103 от настоящото решение, Република Полша счита, че не съществува никаква връзка между, от една страна, класифицирането в част II, категория С, точки 6 и 7 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, на дезактивирани огнестрелни оръжия, и на репродукциите на антични огнестрелни оръжия, и забраната на определените в част II, категория А, точка 8 от това приложение огнестрелни оръжия, и от друга страна, гарантирането на високо ниво на сигурност на гражданите на Съюза.

- 113 Четвърто, Република Полша поддържа, че посоченото в точки 110—112 от настоящото решение класифициране на огнестрелните оръжия е непропорционално *stricto sensu*, тъй като съществуват по-ефикасни и по-малко ограничителни превантивни мерки за повишаване на обществената сигурност, като например еднакви задължителни психиатрични и психологически прегледи за купувачите и притежателите на огнестрелни оръжия, както и изпити относно правилата за използване на тези оръжия и правната уредба във връзка с тяхното притежаване и използване.
- 114 Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, оспорват доводите на Чешката република, както и доводите, представени в подкрепа на последната от Унгария и Република Полша.
- 115 Парламентът и Съветът изтъкват по-специално че доводите на Унгария, изведени от нарушение на член 16 ДФЕС и на член 8 от Хартата, са недопустими, тъй като съдържат ново основание. Същото важило за доводите както на Унгария, така и на Република Полша, с които тези държави членки поставят под въпрос пропорционалността на разпоредби от обжалваната директива, които Чешката република не оспорва.

– *Съображения на Съда*

- 116 На първо място, следва да се припомни, че страните, допуснати да встъпят по дело пред Съда на основание член 40 от Статута на Съда на Европейския съюз, не могат да променят предмета на спора, чиито граници се определят от исканията и основанията, изложени от главните страни. Оттук следва, че са допустими само онези доводи на встъпилите страни, които се вписват в рамката, очертана от тези искания и основания (решение от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, С-399/12, EU:C:2014:2258, т. 27).
- 117 Тъй като обаче доводите на Унгария, обобщени в точки 106, 107 и 109 от настоящото решение, поставят под въпрос, както основателно твърдят Парламентът и Съветът, пропорционалността на разпоредби на обжалваната директива, различни от оспорваните от Чешката република, следва да се приеме, че тези доводи могат да променят предмета на спора, чиито граници се определят от исканията и основанията на последната държава членка, и че следователно тези доводи трябва да се отхвърлят като недопустими.
- 118 На второ място, що се отнася до предмета на съдебния контрол, който трябва да се извърши от Съда, важно е да се отбележи, че от припомнената в точки 77—79 от настоящото решение съдебна практика следва, че Съдът не може да замени преценката на законодателя на Съюза със собствената си преценка.
- 119 Всъщност съгласно тази съдебна практика Съдът трябва да провери дали законодателят на Съюза явно е превишил широкото си право на преценка, що се отнася до комплексните преценки и оценки, които е трябвало да направи в конкретния случай, като е избрал мерки, които са явно неподходящи по отношение на преследваната цел.
- 120 На трето място, що се отнася до пропорционалността на забраната на полуавтоматичните огнестрелни оръжия, класифицирани в част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, първо, както изтъкват Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, от изследванията, посочени в точки 88 и 89 от настоящото решение, следва, че може да се установи взаимовръзка между количествата огнестрелни оръжия, притежавани в дадена държава, от една страна, и процента престъпления, в които са използвани такива оръжия, от друга страна, че въвеждането на правна уредба, ограничаваща достъпа до огнестрелни оръжия, може да има съществено отражение върху намаляването на броя както на извършените престъпления, така и на убийствата, при които са използвани огнестрелни оръжия, че почти всички огнестрелни оръжия, използвани при масови престрелки в Европа, са

били законно притежавани и че тези оръжия са били огнестрелни оръжия — автоматични, полуавтоматични, въведени отново в употреба въз основа на дезактивирани огнестрелни оръжия или съставени от части от различни оръжия.

- 121 Освен това, макар да е вярно, че някои от тези изследвания препоръчват също мерките, посочени от Чешката република и — в нейна подкрепа — от Република Полша, както са обобщени в точки 99 и 113 от настоящото решение, тези мерки се препоръчват, както подчертава Парламентът, като допълнение към затягането на режима на придобиване и притежаване на огнестрелни оръжия, и по-специално на най-опасните от тях, а не като алтернативи с ефективност, равна на тази на забраната на съответните огнестрелни оръжия.
- 122 Второ, забраната на огнестрелните оръжия, класифицирани в част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, се съпътства — както отбелязват Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията — от множество изключения и дерогации, посочени в член 6, параграфи 2—6 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, които намаляват въздействието на тази забрана върху голям брой притежатели или потенциални приобретатели на тези оръжия и по този начин целят да гарантират пропорционалността на посочената забрана.
- 123 Трето, що се отнася до определението за огнестрелни оръжия, класифицирани в част II, категория А, точки 7 и 8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, както твърдят Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, посочените точки установяват ясно забранените огнестрелни оръжия в зависимост или от капацитета на добавения пълнител, или на дължината на оръжието. В частност нищо не се противопоставя на предложеното от тези институции тълкуване, според което оръжия, създадени едновременно за стрелба от рамо и с ръка, трябва да се считат за първоначално предвидени за стрелба от рамо, поради което попадат в рамките на точка 8 от посочената категория А.
- 124 Също така, що се отнася до съображение 23 от обжалваната директива, както и до член 5, параграф 3 и член 6, параграф 1 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, от една страна, е ясно, както отбелязват Парламентът и Съветът, че за да се попречи на опитите за заобикаляне на класификацията на някои огнестрелни оръжия в различните категории, този член 5, параграф 3 забранява по същество едновременното притежание на полуавтоматично огнестрелно оръжие, попадащо в обхвата на част II, категория В от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, и на пълнител, надхвърлящ ограниченията, посочени в част II, категория А, точка 7 от това приложение. От друга страна, споменатите съображение 23 и член 6, параграф 1 се ограничават съответно до това да дадат обяснение за разглежданата класификация и да предвидят съответната забрана.
- 125 Четвърто, тъй като държавите членки вече са могли да забранят огнестрелно оръжие, попадащо по-специално в обхвата на част II, категории В и С от приложение I към Директива 91/477 преди класифицирането на тези оръжия в категория А с обжалваната директива, трите разглеждани институции основателно поддържат, че разпоредбите относно европейския паспорт за огнестрелно оръжие и член 12, параграф 2 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, не изменят състоянието на правото, а се ограничават до това да го вземат предвид.
- 126 При тези условия се налага изводът, че не изглежда посочените институции да са превишили широкото право на преценка, което имат. Всъщност, противно на твърдяното от Чешката република, подкрепяна от Унгария и от Република Полша, не може да се приеме, че критикуваните мерки са явно неподходящи по отношение на целите съответно за гарантиране на обществената сигурност на гражданите на Съюза и за улесняване на функционирането на вътрешния пазар.

- 127 На четвърто място, що се отнася до пропорционалността на включването на дезактивирани огнестрелни оръжия и на репродукциите на антични огнестрелни оръжия в част II, категория А или С от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, първо, Парламентът, и в негова подкрепа — Комисията, са уточнили, че в рамките на изслушванията, посочени в точки 90 и 91 от настоящото решение, експерти са удостоверили, че рискът от въвеждане отново в употреба на дезактивирано огнестрелно оръжие не може да бъде напълно изключен. В точка 120 от настоящото решение обаче вече бе посочено, че от споменатите в точки 88 и 89 от настоящото решение изследвания е видно, че огнестрелните оръжия, използвани при масовите престрелки в Европа, са включвали законно притежавани огнестрелни оръжия, които са били въведени отново в употреба въз основа на дезактивирани огнестрелни оръжия или са били съставени от части от различни оръжия.
- 128 Второ, както припомнят Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, няма спор, че включването на дезактивирани оръжия в част II, категория С от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, по същество създава само задължение за тяхното деклариране и че доколкото тези оръжия трябва да бъдат включени в категория А от част II от приложение I, приложими са изключенията и дерогациите, посочени в член 6, параграфи 2—6 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива. От друга страна, нито Чешката република, нито в нейна подкрепа — Унгария или Република Полша, са изтъкнали каквото и да било конкретно обстоятелство, което да може да постави под въпрос доводите на Парламента, че фактът, че пропускът да се декларира дезактивирано огнестрелно оръжие прави неговото притежание незаконно, сам по себе си не увеличава риска за обществената сигурност.
- 129 Трето, що се отнася до репродукциите на антични оръжия, налага се също така изводът, че нито Чешката република, нито в нейна подкрепа — Унгария или Република Полша, са изтъкнали каквото и да било конкретно обстоятелство, което да може да постави под въпрос констатациите, направени в съображение 27 от обжалваната директива и посочени от Парламента и Съвета, подкрепяни от Комисията, че подобни репродукции, от една страна, нямат същото значение или исторически интерес като истинските антични оръжия, и от друга страна, че могат да бъдат създадени чрез използването на модерни техники, подобряващи тяхната дълготрайност и прецизност, навреждайки по този начин на мисълта, че такива оръжия могат да са по-опасни от истинските антични оръжия.
- 130 Четвърто, що се отнася до алтернативите, посочени от Чешката република, и в нейна подкрепа — от Република Полша, достатъчно е да се направи препращане към констатацията в точка 121 от настоящото решение.
- 131 При тези условия следва да се приеме също че не изглежда трите институции да са превишили широкото право на преценка, което имат, и че противно на твърдяното от Чешката република, подкрепяна от Унгария и от Република Полша, не може да се счита, че критикуваните мерки са явно неподходящи с оглед на целта да се гарантира обществената сигурност на гражданите на Съюза.
- 132 На пето място, Чешката република, подкрепяна от Унгария и от Република Полша, изтъква, че по-специално забраната на полуавтоматичните огнестрелни оръжия, посочени в част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, представлява прекомерна намеса в правото на собственост на техните притежатели.
- 133 В това отношение следва да се припомни, че макар член 17, параграф 1 от Хартата да не съдържа абсолютна забрана за лишаване от право на собственост, тази разпоредба предвижда все пак, че то е възможно само в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за загубата на тази собственост. Ползването на имуществото може да бъде уредено със закон до степен, необходима за общия интерес.

- 134 Във връзка с тези изисквания е важно да се имат предвид и поясненията в член 52, параграф 1 от Хартата, разпоредба, съгласно която могат да бъдат налагани ограничения за упражняването на закрепените в нея права, при условие че тези ограничения са предвидени в закон, зачитат основното съдържане на същите права и при спазване на принципа на пропорционалност са необходими и действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора (решения от 21 декември 2016 г., *Tele2 Sverige* и *Watson* и др., C-203/15 и C-698/15, EU:C:2016:970, т. 94 и цитираната съдебна практика и от 21 май 2019 г., Комисия/Унгария (Право на ползване върху земеделски земи), C-235/17, EU:C:2019:432, т. 88).
- 135 В настоящия случай, най-напред, не се оспорва, че член 1, точка 7, буква б) от обжалваната директива добавя в член 7 от Директива 91/477 параграф 4а, който по същество позволява на държавите членки да запазят вече предоставените разрешителни за такива оръжия, доколкото са били законно придобити и регистрирани преди 13 юни 2017 г. Следователно, от една страна, обжалваната директива не налага отчуждаването от собствениците на такива оръжия, придобити преди влизането ѝ в сила, и от друга страна, всяко лишаване от собственост на такива оръжия, извършено в резултат на транспонирането на обжалваната директива в правото на държавите членки, трябва да се счита за извършено по решение на държавите членки.
- 136 По-нататък, доколкото по силата на тази директива държавите членки са длъжни по принцип да забранят придобиването и притежаването на такива оръжия след влизането в сила на посочената директива, такава забрана, от една страна, по принцип се ограничава до това да предотврати придобиването на право на собственост върху дадена вещ, а от друга страна, е съпроводена от съвкупността от изключения и дерогации, посочени в член 6, параграфи 2—6 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, които се отнасят по-специално до защитата на критичната инфраструктура, особено ценните конвои и чувствителните обекти, както и на специфичното положение на колекционерите, оръжейниците, оръжейните посредници, музеите или още практикуващите спортна стрелба.
- 137 На последно място, доколкото Чешката република, както и в нейна подкрепа — Унгария и Република Полша, целят със съответните си доводи да поставят под въпрос от гледна точка на правото на собственост забраната за придобиване на собственост върху някои оръжия и мерки на обжалваната директива, различни от тези забрани, достатъчно е да се изтъкне, че тези други мерки представляват уредба на използването на имуществото в общ интерес по смисъла на член 17, параграф 1, трето изречение от Хартата и че предвид обстоятелствата, посочени в точки 120—131 от настоящото решение, не е доказано, че в това отношение тези мерки биха надхвърлили необходимото за тази цел.
- 138 Ето защо въз основа на данните в представената на Съда преписка не е доказано, че що се отнася по-специално до полуавтоматичните огнестрелни оръжия, посочени в част II, категория А, точки 6—8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, наложените с обжалваната директива ограничения на упражняването на признатото с Хартата право на собственост, биха представлявали несъразмерна намеса в това право.
- 139 С оглед на всички изложени по-горе съображения втората част на второто основание, а оттам и второто основание в неговата цялост, трябва да се отхвърлят по същество.

По третото основание: нарушение на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания

Доводи на страните

- 140 В третото си правно основание Чешката република най-напред счита, че посочените в точки 102 и 103 от настоящото решение обстоятелства не отговарят на наложените от принципа на правна сигурност изисквания за яснота и точност.
- 141 По-нататък, посочените в точка 104 от настоящото решение обстоятелства съдържали нарушение на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания. Всъщност, ако държава членка трябвало да използва дерогацията за притежаване на някои вече забранени огнестрелни оръжия от лица, които са притежавали това разрешително към датата на влизане в сила на обжалваната директива, тя щяла да бъде длъжна да продължи да предоставя исканите разрешителни въз основа на действащата национална правна уредба между момента на влизането в сила и момента на приемане на мерките за транспониране, а след това да отнеме от тези лица посочените разрешителни и самите оръжия, тъй като *ratione temporis* те няма да могат да се ползват от това изключение.
- 142 Това обаче би означавало, че в нарушение на посочените принципи съответната държава членка трябва да прилага с обратно действие новата забрана по отношение на заварени при влизането ѝ в сила положения или да придаде директен ефект на обжалваната директива в ущърб на засегнатите частноправни субекти. Следователно възможността за прилагане на посочената дерогация щяла да престане да съществува в деня на влизане в сила на обжалваната директива, докато държавите членки не можели съгласно правото на Съюза да я ограничат до тази дата.
- 143 На последно място, Чешката република счита, че предходните съображения трябва да доведат до отмяната на член 1, точки 6, 7 и 19 от обжалваната директива, а оттам и на тази директива в нейната цялост.
- 144 Унгария изтъква, че изложените в точки 102 и 111 от настоящото решение обстоятелства нарушават принципа на правна сигурност, тъй като не са достатъчно ясни, за да могат да се определят недвусмислено правата и задълженията на заинтересованите лица. Поради това не било възможно да се определи ясно дали разрешителното за придобиване и притежаване на огнестрелно оръжие, класифицирано в част II, категория В от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, трябва да бъде отнето, независимо от това дали е било установено, че заинтересованото лице притежава пълнител, надхвърлящ предвидените граници, при положение че това лице притежава полуавтоматични огнестрелни оръжия с централно възпламеняване.
- 145 Тази държава членка счита, че несъвместим с принципа на правна сигурност е и член 10, параграф 2 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, по силата на който оръжейниците и оръжейните посредници могат да откажат да сключат сделка за придобиване на фабрично произведени боеприпаси или на компоненти за производство на боеприпаси, която имат разумна причина да считат за подозрителна поради естеството ѝ. Тази разпоредба, доколкото позволявала на търговците да поставят под съмнение решението на издаващия орган, можела да доведе до дискриминация и злоупотреба.
- 146 Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, оспорват доводите на Чешката република, както и тези, представени от Унгария в нейна подкрепа.

Съображения на Съда

- 147 На първо място, като се има предвид припомнената в точка 116 от настоящото решение съдебна практика, доводите на Унгария, обобщени в точка 145 от настоящото решение, следва да се отхвърлят като недопустими, тъй като поставят под въпрос законосъобразността на разпоредба от обжалваната директива, различна от оспорваните от Чешката република, и по този начин целят да изменят предмета на спора, чиито граници се определят от посочените от тази държава членка искания и основания.
- 148 На второ място, що се отнася до съответствието с принципа на правна сигурност на определенията, съдържащи се в част II, категория А, точки 7 и 8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика принципът на правна сигурност изисква действието на правните норми да е ясно, точно и предвидимо, за да могат заинтересованите лица да се ориентират в правни положения и отношения, свързани с правния ред на Съюза (решение от 5 май 2015 г., Испания/Съвет, С-147/13, EU:C:2015:299, т. 79 и цитираната съдебна практика).
- 149 Що се отнася до съответствието с този принцип на определенията, съдържащи се в част II, категория А, точки 7 и 8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, трябва да се констатира, както вече бе отбелязано в точки 123 и 124 от настоящото решение, че в тези точки 7 и 8 ясно, точно и предвидимо се определят огнестрелните оръжия, които са забранени или поради добавения пълнител или поради дължината на оръжието. В частност, както основателно изтъкват Парламентът и Съветът, ако огнестрелните оръжия са направени, за да могат едновременно да се използват и за стрелба от рамо и с ръка, тези оръжия могат да се считат за първоначално предназначени за стрелба от рамо, поради което попадат в обхвата на точка 8 от посочената категория А.
- 150 Освен това, противно на твърдяното от Чешката република, подкрепяна от Унгария, съвместният прочит на част II, категория А, точка 7 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, на съображение 23 от тази директива и на член 5, параграф 3 и член 6, параграф 1 от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, изобщо не може да породи каквото и да е объркване.
- 151 Всъщност, както правилно изтъкват Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, именно с цел да се преодолеят опитите за заобикаляне на новите забрани, произтичащи от включването на посочената точка 7 в част II, категория А от приложение I към Директива 91/477, член 5, параграф 3 забранява по същество едновременното притежаване на полуавтоматично огнестрелно оръжие, попадащо в обхвата на част II, категория В от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, и пълнител, надхвърлящ споменатите в тази точка граници. Освен това посочените съображение 23 и член 6, параграф 1 се ограничават до това да дадат обяснение за разглежданата класификация и да предвидят съответната забрана.
- 152 От това следва, че Чешката република не е доказала — нито впрочем Унгария, която я подкрепя — че тези разпоредби съдържат нарушение на принципа на правна сигурност.
- 153 На трето място, що се отнася до съответствието с принципа на защита на оправданите правни очаквания на дерогацията, предвидена в член 7, параграф 4а от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, следва да се припомни, че право да иска защита на оправданите правни очаквания като следствие от принципа на правна сигурност, припомнен в точка 148 от настоящото решение, има всяко лице, намиращо се в положение, от което следва, че администрацията на Съюза е създавала у него основателни очаквания. Уверения, които могат да породят такива очаквания, независимо от формата, в която са предадени, представляват конкретните, безусловни и непротиворечиви сведения, произтичащи от оправомощени и достоверни източници. За сметка на това никой не може да твърди нарушение на този принцип

при липсата на конкретни уверения, дадени му от администрацията. По същия начин, когато един предпазлив и съобразителен икономически оператор е в състояние да предвиди приемането на мярка на Съюза, която може да засегне неговите интереси, той не може да се позовава на този принцип, ако мярката бъде приета (решение от 30 април 2019 г., Италия/Съвет (Риболовна квота за средиземноморска риба меч), C-611/17, EU:C:2019:332, т. 112 и цитираната съдебна практика).

- 154 В случая следва да се изтъкне, най-напред, че критикуваната разпоредба цели между влизането в сила на обжалваната директива на 13 юни 2017 г. и изтичането на срока за нейното транспониране в правото на държавите членки на 14 септември 2018 г. да се предотврати увеличението на случаите на придобиване на огнестрелни оръжия, които са забранени, считано от тази последна дата.
- 155 На следващо място, след като обжалваната директива е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* 20 дни преди влизането ѝ в сила, всяко лице, което желае да придобие такова оръжие след влизането ѝ в сила, е можело да узнае, че съгласно тази директива държавата членка ще бъде задължена най-късно в края на срока за транспониране на същата да отнеме всички издадени за такова оръжие разрешителни.
- 156 Накрая, нищо не е пречило на държавите членки да изменят законодателството си, за да ограничат до 14 септември 2018 г. валидността на разрешителните, предоставени след 13 юни 2017 г.
- 157 При тези условия, предвид припомнената в точка 153 от настоящото решение съдебна практика, не е доказано, че законодателят на Съюза е могъл да създаде оправдани правни очаквания у частноправните субекти, които желаят да закупят след 13 юни 2017 г. оръжия, попадащи в обхвата на част II, категория А, точки 7 и 8 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, нито че този законодател е наложил на държавите членки каквото и да било прилагане с обратна сила на обжалваната директива.
- 158 Поради това третото основание трябва да бъде отхвърлено по същество.

По четвъртото правно основание: нарушение на принципа на недопускане на дискриминация

Доводи на страните

- 159 С четвъртото си правно основание Чешката република изтъква, че дерогацията, предвидена в член 6, параграф 6, втора алинея от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, е предвидена за Конфедерация Швейцария, за която обжалваната директива представлява съгласно съображение 36 от нея развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген. Тъй като обаче условията за прилагане на тази разпоредба били лишени от всякакви мотиви по отношение на целите на обжалваната директива, тя представлявала дискриминационна разпоредба, която трябва да бъде отменена.
- 160 Всъщност условието, свързано със съществуването на военна система, която е основана на обща наборна служба и в която през последните 50 години се е прилагала система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията, както и условието, че може да става въпрос само за огнестрелни оръжия, попадащи в обхвата на част II, категория А, точка 6 от

приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, не можело да се обосноват с нито една от целите на обжалваната директива и щели да доведат до това тази дерогация да се прилага само за Конфедерация Швейцария, която цел е щяло да бъде призната изрично в хода на законодателната процедура.

- 161 Тъй като поради така поставеното историческо условие обаче нито една държава членка не можела да се ползва от посочената дерогация, тя щяла да въведе разлика в третирането между, от една страна, Конфедерация Швейцария, и от друга страна, държавите — членки на Съюза, и държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), различни от Конфедерация Швейцария, която не можела да бъде обоснована по обективен начин. Всъщност самата продължителност на съществуването на системата за опазване на огнестрелните оръжия след прекратяване на военните задължения в никакъв случай не осигурявала по-високо ниво на гаранции в областта на сигурността. Дори да се приеме, че продължителността на такава система може да има определено значение, възприемането на последните петдесет години като срок все пак било произволно и непропорционално.
- 162 Унгария отбелязва, че ако член 6, параграф 6, втора алинея от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, трябва да се тълкува в смисъл, че цели само да изясни последиците от първа алинея на посочения член 6, параграф 6 по отношение на държавите, които в съответствие с дълга традиция дават право на бившите наборни войници да запазят своето оръжие след изпълнение на военните им задължения, тази разпоредба щяла да наложи допълнително неоправдано изискване на лицата, попадащи в приложното поле на тази разпоредба, като се има предвид обстоятелството, че периодично трябвало да се проверява дали тези лица — за разлика от практикуващите спортна стрелба, които не идват от военна служба и притежават разрешително въз основа на посочената първа алинея — представляват заплахата за обществената сигурност.
- 163 Парламентът и Съветът, подкрепяни от Комисията, оспорват доводите на Чешката република, както и тези, представени от Унгария в нейна подкрепа.

Съображения на Съда

- 164 Следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика принципът на равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (решение от 29 март 2012 г., Комисия/Полша, С-504/09 Р, ЕУ:С:2012:178, т. 62 и цитираната съдебна практика).
- 165 Ето защо, макар да не се оспорва, както твърди Чешката република, подкрепяна от Унгария, че условията, предвидени за прилагане на дерогацията, установена в член 6, параграф 6, втора алинея от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, са изпълнени само от Конфедерация Швейцария, за да може да се приеме четвъртото основание, би трябвало освен това, от една страна, Конфедерация Швейцария, и от друга страна, държавите — членки на Съюза, и държавите — членки на ЕАСТ, различни от Конфедерация Швейцария, да се намират в сходно положение по отношение на предмета на тази дерогация.
- 166 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точки 139 и 140 от заключението си, условието за наличие на военна система, която е основана на обща наборна служба и в която през последните 50 години се е прилагала система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията, отчита едновременно културата и традициите на Конфедерация Швейцария, както и факта, че поради тези традиции посочената държава се ползва с опит и доказан капацитет за

проследяване и надзор по отношение на съответните лица и оръжия, които позволяват да се предположи, че въпреки посочената дерогация преследваните с обжалваната директива цели, свързани с обществената сигурност, ще бъдат постигнати.

- 167 След като не може да се предположи, че такъв е случаят при държави, които нямат нито традиционна система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията, нито пък опита и доказателствения капацитет за проследяване и надзор по отношение на съответните лица и оръжия, следва да се приеме, че в положение, сходно с това на Конфедерация Швейцария, се намират единствено държавите, които също и отдавна разполагат с такава система. Представената на Съда преписка обаче не съдържа указания в това отношение, нито пък съответно данни, които могат да докажат наличието на дискриминация в ущърб на държавите — членки на Съюза, и на ЕАСТ.
- 168 Доколкото Чешката република критикува като произволно обстоятелството, че законодателят на Съюза е възприел условието за последните петдесет години по отношение на съществуването на система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията, както и условието, че може да става въпрос само за огнестрелни оръжия, попадащи в обхвата на част II, категория А, точка 6 от приложение I към Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, достатъчно е да се изтъкне, че тази държава членка не споменава никаква друга държава, която е разполагала от поне 50 години със система на прехвърляне на огнестрелни оръжия на лица, напускащи армията, дори на други оръжия, различни от посочените в тази категория, поради което във всички случаи тази критика трябва да се отхвърли като неотнормисима.
- 169 На последно място, доколкото Унгария изтъква, че член 6, параграф 6, втора алинея от Директива 91/477, изменена с обжалваната директива, налага в сравнение с член 6, параграф 6, първа алинея „допълнителното“ изискване да се проверява периодично, че засегнатите лица не представляват заплахата за обществената сигурност, достатъчно е да се изтъкне, че посочената втора алинея предвижда дерогация, различна от съдържащата се в посочената първа алинея, и че тази отделна дерогация е подчинена на специфични условия. Следователно, тъй като тези алинеи се отнасят до различни положения, обстоятелството, че те предвиждат различни условия, не е свързано с наличието на дискриминация.
- 170 Предвид посочените по-горе съображения, четвъртото основание трябва да бъде отхвърлено по същество.
- 171 Поради тази причина жалбата трябва да се отхвърли в нейната цялост.

По съдебните разноси

- 172 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси, ако е направено такова искане. След като Парламентът и Съветът са направили искане за осъждането на Чешката република и последната е загубила делото, тя трябва да бъде осъдена да заплати тези разноси, включително съдебните разноси във връзка с обезпечителното производство.
- 173 Съгласно член 140, параграф 1 от същия правилник Френската република, Унгария, Република Полша и Комисията, като встъпили страни, понасят направените от тях съдебни разноси.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

- 2) **Осъжда Чешката република да заплати, освен собствените си съдебни разноски, и съдебните разноски, направени от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз.**
- 3) **Френската република, Унгария, Република Полша и Комисията понасят направените от тях съдебни разноски.**

Подписи